

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegraful ese de dōue ori pre septembra: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratia se face in Sabiu la expeditiunia foiei pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretiul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 37 ANULU XXI.

Sabiu, in 618 Maiu 1873.

Nr. cons. 192—1873.

Câtra Preacinstitii Parinti Protopresbiteri și Administratori protopresbiterali.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de culte și instructiune publica prin rescriptele săle din 4 Decembre 1872. Nr. 20,430, și 27 Ianuariu a. c. Nr. 789. cu provocare la rescriptele Inaltului Ministeriu reg. ung. de aperarea tierei din 7 Septembre a. tr. Nr. 30,347 și Ianuariu a. c. Nr. 247. — referitoru la acele casuri, in cari ostasii, cari nu suntu in servitiulu activu séu suntu in resverba, se potu casatorí fără licentia ministeriale, precum și in privint'a tempului, cându se incepe și sfarsiesce clas'a de etate a celor obligati la servitiulu militariu, următoarele: cumca numai acei ostasi, tramisi acasa cu concediu pre tempu mai lungu și din resverba, se potu casatorí fără licentia ministeriale, cari au esit din a trei'a clasa de etate, adeca au trecut de 22 ani; — iera class'a de etate a celor obligati la servitiulu militariu se incepe cu 1 Ianuariu alu acelui anu, in care tinerii pasiescu in alu 20-lea anu, și se finesce cu 31 Decembre din anulu, in care respectivii suntu de 22 ani, — prin urmare toti acei'a, cari n'au esit din clas'a a III de etate, va sa dica n'au implitu anulu alu 22. nu se potu cununá fără licentia ministeriale.

Deci acesta ordinatii ministeriale o veti aduce Précinstiele Vóstre la cunoscintia pretimei nóstre spre sciintia si stricta observare.

Sabiu, 30 Apriliu 1873.

Pentru Escolenti'a Sea Par. Archi-episcopu și Metropolitu.

Nicolau Pope'a, m. p.
Archimandrita și Vicariu archi-episcopescu.

Sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a IX. in 23 Aprile.

Se ceteștu protocolele din siedintiele VI, VII, și VIII și se autentica.

Presedintele impărtasiesce sinodului in cunoștiarea deputatului Strevoiu prin telegramu, ca nu se pote prezenta la siedintie in sessiunea presenta.

Mai departe comunica sinodului rogarea lui Cosmuti'a și Filipesco, pentru de a fi dispesati dela siedintie și a li se dā concediu, ceea ce se și face. Iera o petiție a mai multor locuitorí din Ponari Petru intregirea parochiei vacante se da comisiunei petitionarie. Totu asiā se intempla cu petiția parochului nostru din Leschi'a. Petiția comunitatii biser. din Poiana Magurei, protopresbiteratulu Fagarasiului I, prin carea róga a se incorporă la protopresbiteratulu Bârsei (Branului), se transpune comisiunei arondatórie. Rogarea subjudelui Alecsiu Onitii predată prin deputatulu Branisce, pentru alegerea unui protopresbiteru definitivu, in tract. Nocr. Cincu-mare se transpune comisiunei petitionarie.

Branisce face interpellionea urmatória: Avendu in vedere, ca asessorulu consistorialu salariatu par. Ioanu Panoviciu a repausatu inca in anulu trecutu in lun'a lui Aprilie; considerându, ca salariul acestui asessoru consistorialu nu s'a potutu mai departe incasá pre bas'a legei spre scopulu menit: 'mi iau voia a interpelá pre inaltula presidiu, ca ce felu de dispozitioni a întreprinsu in privint'a acestui salariu intercalariu.'

Presidiulu respunde numai decât, ca salariile intercalarie ale asessorilor consistoriali, conformu

dispusetiunilor Maiestatii Sele se adaugu la fondulu seminariaulu. In acestu intlesu s'a urmatu pâna acum și crede, ca și acum s'a urmatu astfelu.

Interpelantele se declara multiamit u responsulu presidiului.

Branisce propune, că consistoriulu se esmita comisiuni nepartitiorie in comunele periclitate prin preoti și anume in opidulu Cincu-mare și apoi astfelu de invistigatione precum și deciderile consistoriului se-le substerne sinodului archid.

Se transpune comisiunei pentru propunerii.

Cosmuti'a face propunerea, ca membrii comisiunei bugetari pre sesiunile 1874/75 se vină spre gătirea referadei înainte de duminec'a Tomei cu 4 dile. Se transpune comisiunei pentru propunerii.

Si andru interpeléza, ca facutu-s'au pasii de lipsa din partea consistoriului arch. pentru unu compromisu pre bas'a reciprocităsei cu greco-catolicii in afacerile scolare in sensulu numerului protoc. 52/1872?

Presidiulu reflectédia, ca aro poté dā deslusiri in privint'a acést'a, dara fiindu ca se face amintire despre acést'a in raportulu comisiunei scolastice, va dā deslusurile cerute la ocasiunea aceea.

Pop'a face propunere că pre venitoriu sa se conferide stipendiele din fondurile nóstre arch. de consistoriulu arch. plenaru. La tempulu seu se va pune la ordinea dilei.

La ordinea dilei este raportulu comisiunei verificatórie. Referintele comisiunei pentru cercu-rile I—X referéza, ca in privint'a alegerei deputatului mirénu din cerculu alu VIII Constantinu Costinu a aflatu, ca voturile lui Ioanu Costinu și Constantinu Costinu s'a numeratu totu cestoi din urma. Abstragenduse voturile lui Ioanu Costinu din cele ce a primitu Constantinu Costinu, ramane pentru acestu din urma o majoritate de voturi, in cătu se poate verifica, deci propune verificarea, ceea ce se și primesce.

La ordinea dilei se pone acum raportulu comisiunei scolastice. Referintele comisiunei, Dr. Mesiot'a crede, ca e de lipsa insinte de a se areta parerile și propunerile comisiunei sa se cetește raportulu consistoriului arch. resp. raportulu senatului scolasticu. Dupa cetearea acestui raportu se deside desbatere generala. Referintele aréta, ca cu privire la coprinsulu genaralu alu raportului și a acluselor sele, comisiunea avendu in vedere dispusetiunile §§ 122 și 123 din statutolu organicu și conclusele sinodali din 1872 sub nrn. 48—51 trebuie se constateze unele defectuosități ale raportului, cari constau anume din aceea, ca lipsescu din ei:

1. Numerulu siedintelor tienute de senatolo scolaru in decursulu anului espirat, precum și indicarea pieselor, care le-a avutu spre referada referintele scol. și natur'a pieselor de referat, 2. Statistica comparativa intre datele scolare din anulu espirat și din anii trecuti; 3. Datele generale și speciale despre fondurile scólelor nóstre confessionali din archidiecesa și feluul salarielor invetiatorescu,

4. Consemnarea catechetilor aplicati in archidiecesa pentru catechisarea tinerilor de religiunea nóstra dela scólele strene din patria precum și numerulu catechumenilor; 5. regulamentulu internu (de instrucție) pentru scólele nóstre populare, secondare și superioare și 6. consemnarea cărilor scolare. Pre lângă constatarea acestoru lacune comisiunea propune că ven. sinodu se primésca raportulu ven. senatului scolasticu pre 1872/3 de substratu la desbaterea speciala.

(Va urmă.)

In siedinti'a dieta de vineri interpeléza Adamu Lazar pre ministrulu presiedinte Szapary pentru regularea fondului re-

tru celealte părți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și teri strefine pre unu 12 1/2 anu 6 fl.

Inserattele se platește pentru intâl'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a óra cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

gescu. Cesto din orma respunde ca proiectul de lege in privint'a fundului regescu este gata și cătu mai curendu 'lo va pune la ordinea dilei.

Noi la rendulu nostru interpelámu inteligint'a din fundulu reg. și cu deosebire din cetăti și orasie, ca are de eugetu sa și radice vocea și sa mai contribuie prin ce-va la lamurirea cestiunei acesti'a, ori sa ne rezervâmu și aici mintea nostra cea proverbiale, va sa dica, din urma, său mai bine dupa ce a trecutu lucrul? O mână de secui se astă pre fundulu regescu și au făi'a loru propria și scriu in cestiunea acést'a cicluri de articuli și noi, cari nu aveam pre ministeriu la spate, cum 'lu au densii, dela reprezentatiune incóce, pare ca va sa adormim cu totul. Său credem ca doi, trei, său și patru cinci, sa le facă tóte? Asiā in se face politica!

In Spania s'au facutu alegeri nòue. Majoritatea este a republicanilor federali de astadata, pentru că regimulu e de colórea acést'a. De altintre dōue contradiceri se repetiescu necurmatu in telegrame despre acea tiéra nefericita și adeca: „Carliti suntu batuti“, „Carliti înaintează spre cutare său cutare puseliune însemnată“. Resbelulu civilu curge și se vede că progreséza in dimensiuni. Guvernul din partesi prin fraseologie liberali și-a nimicitu armat'a, căci care o are nu garantéza nici o sigurantia; pentru că cându vrea ea să se bata se bate, cându no remânu generalii cu buzele umflate și facu locu carlistilor.

Papa este forte reu bolnavu. In din'a de 17 Maiu a cadiuto in unu lesinu de 1 óra. Dupa des-teptare a simtutu o debilitate asiā de mare incătu tóte audientiele promise au trebuitu sa se revóce, căci numai primește pre nimenea. In 1/13 Maiu a intrat in anulu alu 82 alu etătiei sele.

Burs'a vienese.

Din Vien'a se respandi mai odată cu scirea despre deschiderea espusetiunii universali și scirea despre o criza a bursei. In bursa adeca incepusera a vinde speculantii și a cumpără și ce nu era in piétia seu in bursa. Joculu acest'a imaginariu tocm'a acum se infundă și burs'a deodata se vede insolventa său necapace de plata. Crisea înfrică piéti'a intréga.

Situatiunea in Vien'a in momentu inca e totu predominantă de crisea bursei. Grigea, ca acesta criza se va lati și va degenera in o criza de comerciu, a datu ansa reuniunei negotiatorilor vienesi, a cere interventionea regimului, carele se și ocupă seriosu cu acesta afacere in unu consiliu ministerial tie-nutu in 11 Maiu, și ponderă eventualitatea suspensiunei actiilor de banca. Se fecera tóte pregătirile spre a puté pre bas'a articolului XIV dispune acesta suspensiune la casu de necesitate in momentu, carea dupa cum ni se anuncia prin telegrafu, a și ormatu.

„P. Li.“ astépta dela acesta mésura unu rezultat esențialu. „P. Li.“ e de parere, ca prin aceea, ca se voru luă puteri mai mari dela banca nationala voru reaparé și alte capitale, cari la nici unu casu nu a disparutu, ci numai s'a retragu in urm'a unei neincrederei osioru de priceputu. Daca va succede, a aduce in cursa pretiurile stagnante și devalvate, de nou, atunci crisea e — cela putinu in aceea parte, carea cere vindecare — că devinsa Mai intăiu e vorb'a, sa se delaturedie pe-decile comerciului banescu cătu se va puté și deca se va concede bancei nationali in acesta direcțione o libertate mai mare și se va pune prin acesta institutu in stare, de a dă lipsei publice medilöce, atunci acesta va influența nu numai directu, ci și in mai mare mesura indirectu demolirea, și cu incetul delaturarea crizei, in vreme ce pretigurile

momentanu legate voru deveni libere, dupa aceea apoi va reaparea si capitalulu ce s'a retrasu de spaima.

Acésta se va pute ajunge prin suspendarea actielor de banca si intrebuintarea mediulocului in generalu i se vede lui „P. Ll.“ a fi deplinu corespondientia scopului. La totu casulu aru face ingrijire neincrederea tierilor esterne, o crescere rapeda a agiului si urmările acestui a; totusi starea precaria momentana si ajutorarea ei cade mai greu in compena ca ingrijirea fatia de o eventualitate mai departata. Pentru noi aici resulta intraceea, dice „P. Ll.“ inca o alta intrebare si adeca o intrebare de natura politica: ca aru pot fi cu scopu fatia de referinti a nostra cáttra banc'a nationala o actiune comună a regimului nostru cu celu austriacu spre a anulá actiile de banca.

Noi fára indoiéla nu avemu sa ne frementá intru cătu momentulu acestei intrebári din punctu de vedere alu dreptului de statu e decisivu, nici pentru nici contra unei actie a bancei nationale séu a unei actie a regimului austriacu in referintele cáttra acestu institutu. O adeverata basa de dreptu nu are banc'a nationala de locu in Ungaria si din acestu punctu de vedere procederea institutului vienesu nu ne privesce pre noi mai departe, ca cătu ne atuge nemidilociu; ince de facto referintiele nostre cáttra banc'a nationala nu se potu ignorá; prin urmare nu potem si neinteresati facia de mesurile ei practice si regimul nostru la tóta templarea, adeca pre temeiula referintiei ce esista intru adeveru si fára de a pre-judecá deslegarea cestiunei de banca in vr'o directiune — se va poté esprimá asupr'a mesuri intentionate si va si trebuí sa se esprime, precum a si facutu dejá dupa cum se dice si in 12 Maiu.

Aru remané asiá dara a se luá in consideratiune numai momentulu economicu din punctu de vedere alu interesului nostru propriu. Facia cu acésta nu interdiámu a ne dá cu resolutiune parerea intr'acolo, ca nu pote fi vorba de o localisare a crisei, fie ea pre burs'a din Vien'a, fie numai pre comerciulu austriacu. Cu tóte aceste e faptu, ca noi nu numai de aceea trebue sa ne grabim a-stinge cas'a vecinului, pentru ca e amerintiata si a nostra; ci si pentru aceea, pentru ca referintiele nostre cáttra Austria ne demanda, ca in nice unu casu se nu negámu solidaritatea cu statulu aliato. Asiá acuta ca in Austria, nu e crisa la noi, multiemita si acésta voim a o recomandá amicilor nostri din Austria cu deosebire spre observare — multiemita devotáre mai sanalóse a vietiei nostre economice, multiemita pote si amarei lectiuni, pre carea amu capetato dejá inainte cu vr'o căti-vá ani, Crisa nu

face aice atari devastatiuni mari, ca dincolo, pentru ca in economia nostra nationala e acum multu mai putienu putredu ca in acea austriaca. — „Ametiela“ carea dincolo a inflorit aice abia incoltiesce si cându in unele cercuri a Austriei in tempurile, cându unele sucese se poteau luá de bani gata, se fecera atacuri adeveratu reumatose asupr'a imprejurárilor in Ungaria, acum sa potutu observá, ca s'aru fi lucratu mai intiepliesce, a matuá inaintea usiei proprie.

Acésta o constatámu fára de ane bucn'a de paguba, o constatámu ca unu adeveru evidentu, ce nu se mai pote aruncá in ventu. Precum amu disu astfelu de devastationi ca in Austria nu a facutu la noi crisea dara ea locuesce si in tiéra nostra si avemu sa ne tememus de urmările ei cele rele mai multu ca de calamitetea momentana. Se intielege asiádra, ca noi tienemus din causele memorate o conlucrare a regimului unguru intre marginile ce i le concede legea facio de delaturarea reului si specialu pentru angularea actielor de banca si acésta din urma cu alátu mai vertosu de corespondialória si de dorit, cu cătu riferintiele nostre cáttra banc'a nationala suntu mai intáiu de o natura temporara. Dara se intielege de sine, ca comerciulu si Industri'a Ungariei trebuie se participe in mesura deplina la tóti acele folóse, cari resulta din intarirea poterilor bancei nationala din Vien'a pentru Austria.

In legatura cu cele de mai susu despre burs'a vienesa trebue sa inregistramu o ordinatiune imperialie din 13 Maiu 1873 subscrisa de toti ministri din Cislaitani'a, prin care se suspende act'a de banca. Va se dica regimulu, in contr'a svaturilor ce i s'a datu din multe párți, vine bursei intr'ajutoriu.

Spre pricepera suspenderei mai susu amintite ministrul de financa esplica mesur'a luata de guvern cam in urmatórele: Regimulu si-a indreptat atentiunea asupr'a crisei si pentru ca acésta sa nu se estinda si asupr'a comerciului a cugetat la midilóce cum sa se pote tieruri crisa numai in periferia bursei. Deci ministeriulu in intielegere cu celu ungurescu a propus Majest. Sele a impunericí banc'a nationala din Vien'a a escomptá politie séu efecte conformu statutelor si a dá pentru acesto sume de note, fára de a se tiené banc'a de aine'a a dón'a a § 14 din legea dela 18 Martiu 1872. Va se dica, banc'a pote sa edea mai multe note decátu are in moneta pre politiele ce i se voru aduce spre escomptare si pre efecte de pretiu. Notele de banca se inmoltiesce. Se intielege ca mesura acésta nu are sa dureze indelungu, ci numai

pána va durá crisa. Notele emise in circulatiune inse se voru retrage numai dupa restabilirea echilibrului intre moneta si harchia, si asiá agiulu pána atunci are inca sa domnesca.

In parlamentulu ungurescu a datu scirea despre suspendera de mai susu ansa la o interpellatiune din partea deputatului Irányi, din carea se vede ca sum'a ce are de cugetu se emita banca in note preste provisiunea ce o are ea in moneta este de 200 milioane. Interpelantul intréba ca ce atitudine a luat ministeriulu in afacerea acesta momentosa. Ministrul Kerkapoly respunde ca din partea ministeriului ungurescu s'a datu consensul la procedura ministeriului vienes, deca acesta crede ca numai astfelu se poate delatora calamitatea. Irányi desaproba purtarea regimului.

Ministrul inse areta ca n'a avutu alta inten-
tione si adeca de a sprigini pre nisce celái, dupa cum disese Irányi, ci simplu de a sprigini pre regimulu cislaitanu in ceea ce, acel'a cugeta ca asiá este bine; este alta intrebarea déca elu a si nimerit u ceea ce este bine.

Dupa „P. Ll.“ ministrul presedinte uog. calatoresce la Pest'a spre a regulá participarea Ungariei la emiterea notelor de banca amintite, ca acésta din urma sa nu vamele interesele comerciale a le Ungariei.

Sabbiu, 4/16 Maiu.

Eri séra a avutu locu in hotelulu „La Regele Ungariei“ o festivitate arangata de junimea nostra studiosa de aici intru aducerea aminte a memorabilei dile de 3/15 Maiu din 1848. Programul dupa care s'a orientat arangiatorii si totu odata executorsii festivitatii au fostu bine alesu si bine asiediatu incátu toti participantii aru fi fostu purtatii unanim de cea mai mare bucuria, déca sórtea aru fi voit, ca diu'a festiva presenta sa fia asfatu in deplina sanatate pre uno factoru de mare importantia alu evenimentelor, a căroru amintire causara arangiarea festivitatii. Cu tóte aceste junimea si unii si mai beträni petrecuta pána tardiu dupa mediul noptiei.

Mai multi din juni erau imbracati in vestimente nationale.

Pies'a cea dintâia ce a ajunsu a se executa de corulu junimei a fostu Resunetul barbului nostru repos. Andrei Muresianu, dupa aceea cuventarea festiva a lui Victor Popescu juristu in an. IV si totu odata si voluntariu in batal, 28 de venatori. Tem'a cuventarei a fostu: „Libertate, fratiatate si egalitate.“ In introducere

intratu in România si astfelu se smulge Ipsilanti cu ai sei din bratiele placerilor ametiitorie. Cu venirea Turilor suferintele poporului se immultira din nou. Dorerea si desperatiunea inceputa a-i pradá si sfasiá cu violentia anima cernita. Se credea acum'a ca este pre marginea abisului si ca numai o mica suflare inca este de ajunsu alu sterge de pre fatu a pamantului. Asemenea unei lampe gata a se stinge si carea din căndu in căndu licuresce iera vieti'a nationei române. Vaetele si lipetole cele desperate strabatura pána la sultanulu si efectuira trimitera unui firmánu, prin care se oprescu Turcii dela barbarii si atrocitati dara in zadaru! Sângele românescu curgea fára incetare. Credint'a cea mare a românilor cáttra sultanulu trebura sa o platésca cu capul. Toreii predându si postiindu se apropia de Bucuresci. Tudoru fiindu intielesu cu Turcii de a apucá pre Ipsilanti intre 2 focuri se retrage in nótatea de 14 Maiu spre Câmpulungu cu 6000 voinici avendu in cósute neîncelatu pre cei 2500 de Arnatii de sub Macedonschi si Prodanu, unelte de ale lui Ipsilanti, cari pândear momentulu de a pune capetu marelui erou românu, ce cutediasi in tiéra lui a-si ridicá frontea in contr'a veneticilor ce susțineau tiéra. Rolul ce l'au avutu acei 2 capi ai Arnatilor si l'au jucato de minune.

Geniul a operatoriu si spriginito de pána acum alui Tudoru se prefacu intr'unu geniu reu, care de pre trépt'a de gloria, la care ajunse, 'lu aruncá in bratiele mortiei. Purtarea lui de mai vante fatia cu voinicii sei devine din ce in ce totu mai aspira in cele de pre urma chiaru crudela. Sierpii cei veninosi, pre cari elu fára sciuntia i-a incalditu in sinul seu, incep acum a-si exercita veninurile lor. Pre Tudoru 'lu alitau contr'a soldatilor lui, cari comiteau cele mai mici crime, era pre acesti a iritau contr'a acelui, ca astfelu facenduse desbarcare, sa li-se faciliteză drumul spre ajungerea

scopului loru. 22 de panduri tota unulu si unulu, in flórea tineretiei pentru mici furtisaguri si vediura sfirsitulu in drumulu dela Ciorogârla pána la Gaiesti. Severitatea lui Tudoru nu se marginesc numai pre lângă atâta, ci cutéza a mai spendiurá si alti panduri in drumulu spre Carcinovu. Provoca pre capitani sa-si dea consimtiemintulu ca pentru ori ce neorinduiala, ce se va mai ivi voru respunde cu capulu loru. Faptele de pána acum insa indignara pre unii bravi români, a căroru simtieminte inca erau românesci, dara cari nu potura privi cu ochi nepasatori la perderea atâtoru bravi juni, deci nu voria sa fia de acordu cu procedur'a lui Tudor.

Cele doué armate entuziasmate de vocea poternica a tempului de libertate se apropia si se pana pre picioru de bataia. Eteristii sub Iordachi i tineau calea lui Tudor. Disciplin'a cea mare inse ce domnea in castrele lui Tudor le insulă spaima. Iordachi necutezându a dá peptu cu români chiamă pre Tudor la o convorbire. Admite totu ce pretindea Tudor si cu amicitia de Iuda se desparte.

Uneltilile Grecilor numai incetau. Ei corumpau pre români prin favoriti loro Macedonschi si Prodanu, ca sa comita fára de legi si apoi totu ei indemnau pre Tudor sa-i omore. Dupa ce Tudor se desparti de Iordachi comite unu saptu dela care a depinsu si vieti'a lui: iá vieti'a capitaniilor, cari nu voit sa fia de acordu cu porcederea lui fatia cu ostirea. Oh! ce nenorocire pentru români si Tudor fu acestu actu. Pandurimea intréga se racesce si se atitia in contr'a lui. Eseplele, ce a voit Tudor sa le inradacinedie in animile soldatilor fura ca nisce plante exotice plantate intr'unu pamantu impetrato prin intrigile si asupririle Grecilor, prin demoralisationea infisirata de secolulu fanariotilor. Pandurii se indignáda preste mesura, numai iubescu capulu loru si astfelu se apropia tint'a fanariotilor.

EPOISIÓRA.

Disertatiune

despre revolutiunea lui Todoru Vladimirescu tienuta in siedint'a publica a societătiei de lectura a studentilor dela gimnasiulu român din Brasovu.

(Urmare si fine.)

Sermanul popor românesc! Toretu de lacrimi trebue se verse si de asta data si cu lóte nevinovatia trebue sa indure suferintie consumatorie. Lacomia si furi'a streinului i amar si desaversire dilele dejá negre. Arnautii in Bucuresci jefoiu fára mila si plántau dorerea in inimile sfasiate a nenorocitilor români. Barbarie si talhariele ce-le comiteau Greci de sub Ipsilanti crescere din dì in dì. Era o scena tragică, credea cine-va ca a ajunsu in fatu a infernului. Indignatiunea lui Tudoru ajunsu pána la nedumerire. Provoca pre oameni iei sau faca liniscese, sa introduca disciplin'a si pedepsesc aspru pre jesuitori. Cu tóte acestea liniscea animei multa cercatului poporu nu se mai întorse.

Se luámu iosa patienu in consideratiune pre Ipsilanti; acesta in data ce cunoscu planurile lui Tudor, se retrase la Tergoviste. Pre aci avora români sa sufere mai multu. Aci se desfasura mai lacomita simtieminte de umanitate, ce-lo nutriau Grecii inspirati de ideile apuse. Incendiurile, pusliurile si jefuirile, producte ale caracterului grecescu, dovedeau vitregitatea tempului. Vechia catedrala a mitropoliei o lipsira de coperisul sub cuvantu ca au lipsa de glóntie. Storceanu banulu celu mai de pre urma dela poporu pentru sustinerea armatei si apoi si petrecé totu in baluri splendide. Disciplin'a lipsea cu totu in castrele grecesci. Intr-o astfelu de posetiune se latiesce fám'a, ca Turci au

descrie în vr'o câte-va pasagie nimerite trecutul națiunilor pâna la 1848. Amintesc de revoluția franceză, de proclamarea citatei, treimi de idei, cum suntu cele ale libertății fratietăției, și egalităției, la care ocasiune depinge efectulu acestor idei într'o icōnă, infatișându libertatea cu junetia, egalitatea cu betranetia și fratietatea cu barbatia. Între ambe, între libertate și egalitate sta fratietatea dându amendurorū mânile sele vigurose spre a le trage în activitatea naționale patriotică pre un'a cu entuziasmul jude, si pre ceea-lalta cu maturitatea ei că producția alu esperintintie. Dupa introducerea acēstă, pre cătu o amu pututu urmari cu audiu bine escugetata ne strapune, oratorulu in patria si in referințele patriei noastre. Arată ca feudalismul si privilegile deosebea la noi societatea numai in dove caste său clase. Vocea libertăției, fratietăției și egalitatieri petrone și la noi. Români la acēstă voce se aduna in câmpulu libertăției, jura a conlucră cu totii din tōte puterile loru pentru ajungerea amintitei trinități, ba in fine suferă și martiriu 40,000 pentru ideile aceste sublime. Resultatele se intielege ca nu au fostu asiā dupa cum le dorira români, inse cu tōte aceste români sunto și astadi că si atunci, și aici si ori unde că si pre câmpulu libertăției pentru că sa-si intrunescă tōte puterile spre o activitate comună prin carea se ajunga la realizarea libertăției fratietăției și egalitatieri. Incheia cu eschismationea „Se trăiesca libertatea, fratietatea și egalitatea! sa trăiesca națiunea română!“

Estrasulu acestă inca este destulu sa ne arete ca oratorulu a fostu fōrte realu in groparea si asiedarea ideilor sele si s'a lienuță departe de frase numai sunatōrie si de aceea noi i dorim că sa procedă pre cararea acēstă, si va deveni unu membru in adeveru folositoru pentru națiune si patria.

Din declamatiunile si cantările ce s'a urmatu avemu sa amintim cu deosebire declamatiunea dlei Vulcanu si a lui Ludu; cestu din urma dispune si de unu organu care radica multu meritulu declamatiunei sele; mai departe cântarea chorale „Conjuratiunea Tempestăției“ (traducere) a marcatu cu multu mai bine ca cea dintăiu deosebitele părți ale cua-telului săra de a sterge său stirbi ce-va din intregitatea armoniei.

Terminânduse cele din programu au mai urmatu si alte cântece populari esecute solo de inv. Bo besi u din Boitia. In fine urmează dantiu. Aici amintim ca jocul nationalu Calosierulu, s'a jucatu spre deplina multiemire a publicului provitoriu.

Publicul eră fōrte numerosu de-si mai esclusivu de români.

Calamitățile preste români veneau cu gramad'a, unii erau insielati, altii predati de Grecii si iera-si altii aveau sa sufere brutalitatea si terorismulu Turcilor. Multime de oménii intiapatati manifestă crudimea si ferocitatea acestoru ospeti. Numerulu martirilor se imultiā pre fia-care di. Omorulu eră parol'a dilei. Nemicu numai eră respectat. Versta sexu, nationalitate nemicu nu eră scutito. Fortia le eră art'a si furtulu venitulu. Numai sciā amaritulu românu nici unde sa-si plece capulu. Credea ca aceste scene săngerose suntu preludiulu unui resbelu esterminatoriu. Intr'aceea Turcii se apropia de Ispilanti. Faim'a apropierei loru 'lu aduce pre acestă in colisiune. Nu sci'a in contr'a cui sa se apere mai intăiu, in contr'a lui Tudor si in contr'a Turciloru. Spiritulu demonicu 'lu indémna a delaturé pre Tudor, dara nu prin o lupta drépta, ci că si antecesorii sei, prin midilōce meschine, print'unu lasiu asasinato. Iordachi se inganjéza cu eșeuțirea acestui planu infernal.

Eră o nōpte frumōsa. Lun'a maiestosă plotea in cetu si falnicu preste orisonu si stelele se pareau a o imita. Liniscea si intinsese aripile sele cele usioare si dese focuri impregiurate de soldati falsaiu in acestu tempu alu noptiei. Frumōsa privelisce! dara cu unu efectu contrariu. La lumin'a lunii insotita de a focuriloru se vedea unu cadavru spāndiuratu, soldatii recunoscera cadavrulu unui capitanu iubitul alu loru. Unu simtiementu de neplacere se nascu de odata in tōta armat'a. Macedonschi si Prodanu mereu nutriau acestu simtiementu, mereu suslau in jarulu aprinsu, că sa nn-lu acopere spudia pentru că in chipulu acestă educendo pre panduri la extremitate, sa-i faca sa se revolte.

Pre timpulu acestă fēta ca vine Tudor in tabera. De odata este incungjorata de capitani sei in fatia căror'a se potea celi nemultiamirea interna, si de capetaniile arnautesci. La intorcere este

Proselitismu.

Amu pecatui de mōrte déca si acum'a cătu de tārdiū n'amur descopī on. publicu intemplările si imparechierile peporulai romānu din Cohalmu. Altu cum in multe părți se vorbesce despre acestea imparechieri ale Cohalmenilor, in publicu inse, goli golutiu nu le-a descrisu nimenea, decătu pre scurta le-a atinsu parochulu gr. cat. I. Popescu in „Gaz. Trans.“ si in „Sionulu romanescu“, inse acestă din respecte ce se potu pricpe a vorbitu cam partiale. — Astadi inse cāndu acestea frecări si imparechieri au devenit abusu si scandalu; astadi cāndu strainii ne caracterisēa si descriu prin foi cu colori destulu de negre si pentru alte defecte de ale noastre; astadi cāndu avemu de a ne ocupă de altu ce-va, credemu ca a venitul sa desaproba cu totulu proselitismulu religionariu! iera eu astadi că unulu de aprope si prin urmare că unulu ce cunoscă tōte frecările confessionuali din opidulu Cohalmu, credu ca-mi facu o datoria placata celor ce voiescu a sci adevărul lucrurilor ce se petrecu in acestu orasul sasescu de vr'o 10 ani ori si mai multu!

Biserica gr. cat. de astadi din Cohalmu s'a intemeiatu de poporul gr. or. de atunci si prin oferte de pre la Brasoveni, mai tārdiū prin ore-cari tiesetari de ale proseliticilor de atunci trecu la releg. gr. cat. cu poporu cu totu afara de vre-o căte-va familii căror'a le venea in serbatori unu preotu din vecini, iera la gr. cat. cu tempu se facura doi preoti unolu că capelanu lāngă tatalu seu parochulu, de-si altu cum nu erau preste 150 famili; capelanul inse mai tārdiū vediendu ca tatalu seu parochulu silesce că cu tempu sa-si faca unu nepotu preotu sa-i sia succesoru cu, si lāngă fiiglu seu capelanu dupa ce acestă nu avea descendenti din linia barbatescă, asiā se superă capelanul pre tatalu seu parochulu, căci vede ca pre astă cale nu-si pote face elu o fēta preotesa lāngă densulu si asiā in mania acēstă — cu tōte ca Blasiu din tōte venitele i facu jumetate — cercă totusi a trece la relig. gr. cat., aci eră sa nu se primesca, inse elu s'a rogatu sa-lu primesca, căci elu pre lāngă aceea ca restauréza iera parochia gr. or. nu doresce sa remana că parochu ci sa se duca că ieromonachu in România, unde că gr. cat. nu-lu primesce; inse dupa ce se primi că gr. or. si face cōda colacu si remane in Cohalmu, inse nu trecu dupa elu mai multu că vre-o 5—10 fam., ci poporul remane constantu pre lāngă parochulu gr. cat. tatalu acestui conversu, despre care se dice ca eră unu preotu de tréba. — Déca vediū preotulu conversu la rel. gr. or. cu numele Ioanu Popoviciu, ca popo-

renii nu trecu dupa elu, ci remanu lāngă tatalu seu la gr. cat. si cugetandu ca caus'a pote fi căci nu au clopotu in tempu de lipsa, asiā facu cu spesele lui una clopotu, iera rugaciune a tienutu la acele famili in cas'a sea propria, pre lāngă tōte acestea nu trecu nimenea dupa elu afara — cum dicu — de vr'o 5—10 famili rudenii; si marită mai tārdiū o fēta dupa unu invenitori, i succese a-lu pone la cursulu clericalu in Sabiu, intr'aceea mōre betrānulu parochu si remanenda parochia gr. cat. vacanta, si de alta parte nepotulu repausatului parochu, actualulu parochu gr. cat. I. Popescu si clericu in Blasiu, asiā se incepura visce frecări neaudite in Cohalmu si anume: preotulu conversu Popoviciu cu ginerele seu Spornicu clericu in Sabiu pre atunci, aveau lipsa de o partida carea si-o facu din némurile lui, altu aspirante de preotia in Cohalmu I. Bozea pre atunci iera clericu in Sabiu, iera cantă partid'a că sa nu iesa din loculu nascerei, unu altu treilea său mai bine alu patrulea unu docente gr. or. I. Bercanu avendu mai mare popularitate că toti acesti incepū si elu a aspirat la preotia, si asiā si formă partida din gr. cat. si din a lui Popoviciu — inca se alipira de acēstă partida; acēstă partida acum in numeru la vr'o 60, arată Ven. Cons. din Sabiu ca ei au trecutu la gr. or. inse sa le dee preotu pre cine voru voi ei si nici decătu pre Spornicu ca ei pâna atunci nici la servitul la, si in cas'a lui Popoviciu nu voru merge, carele pre lāngă aceea ca e unu preotu simplu e si nesufitibile. — Ven. Cons. din Sabiu — avendu si fāra de aceea intentiunea de a infinita scaunulu protopopescu in Cohalmu — asiā cu atât'a mai bine i se dete oca-sione acum'a, si asiā le dede provisoriu unu preotu din vecini că sa-i administreze; lucrul acestă se parea multor'a curiosu si minunatu si nu fāra cauza déca nu eră alta intentiune la midilou si adeca — cum disiei — infinitarea scaun. prot. in centrul protopopiatului, carele altu cum si fāra astfelu de miscări trebuia sa se infinitize. — Se incepū procesu pentru biserica pentru carea toti aspirantii cu partidele se unira cugetandu fia-carele ca pentru sine o va castiga; remase inse biserica „status quo“ a gr. cat. si apoi partidele incepura a se frecă ele intre sine cu aspirantii loru.

In fine Ven. Consist. archid. lucră inteleptiesce ca aduse precum si propuse unu adm. prot. aci, inse unu capelanu inca cerea majoritatea poporenilor pre I. Bercanu, inse din respecte ca conversulu Popovicia restaură aci — pre cum se laudă — parochia gr. or. si ca mai multi ani a servit in cas'a sea propria facendu si unu clopotu, asiā la repeștele lui rugări, V. Consist. lu mangăe cu aceea

insolito de acestia si in curendu desarmatu spre cea mai mare parere de reu alui Tudor, care voia binele romanilor. De aici inainte marele Tudor numai este capulu voiniciloru animati de caus'a nationala, ci este unu criminalistu pusu la ceritate inaintea unui tribunalu formatu de Iordachi cu ai sei. Soldatii români loiusiti predara pre acel'a a cărui singura idea era inflorirea romanilor, su-ria inimicilor de mōrte. Dorerea si suferintă incepura a-i consumă anim'a lui Tudor la maltratarea barbara a Greciloru. Incriminările, batjocurile si torturile cele mai infiorotore avea sa sufere acum, in loculu respectului si iubirei de care se bucură mai nainte. Pre cătu i fuse consciintia de multiamita, ca si va potea realizá planurile sele prin entusiasmul soldatiloru sei, pre atât'a eră de neliniscitul acum vedienduse parasitul chiaru de aceia pentru cari elu eră gata a si versă săngele la orice moment. Presintele si trecutulu i bantue cu potere liniscea si sanatatea in acēstă stare trista insa urmează esem-plulu strabuniloru, imitēza pre unu Regulu, covintele lui Horatiu „dolce et decorum est pro patria mori“ se vede ca a prinse radacini afunde in anim'a lui căci cu curajul respinge tōte invinovatirile straine, sufere tōte torturile si astfelu trece in cea-lalta lume.

Da domnilor! a dispărntu acelu fenomenu extraordinariu care prin cadere-i a sculatu pre unu poporu din somnoul celu indelongat, dara a disparutu cu gloria si lauda; a disparutu tocmai in ajunul desceptărei romaniloru, că unu faro luminosu ce servise că sa accelareze trecerea dela intunericu noptiei la lumin'a placuta a dilei. A disparutu dloru! jerfinduse pentru sfânt'a causa a națiunei române, lasându in animile tuturor unu durerosu.

Dela fatalulu omoru comis u asupra-i anim'a lui a inceputu de a mai bate pentru totu ce este su-

blim si nationalu, dara pentru aceea dieci si sute de mii de animi i-au imprumutatu vibratiunile: dieci si sute de mii de animi cuprinse de amorul liberătăției au inceputu a bate mai cu taria pentru cauza nationala. Focul patrioticu, ce a esalatu din elu sa respänditu in toti romanii, le a otelitul bratiele de lupta pentru salvarea si reinvierea némului romanescu. Ideile si faptele lui au prinse radacini afunde, incau amintirea lui nu o voru stergi orice furtani si vijelii ce aru veni sa acopere ceriul vietiei nationale, ci numele lui cu placere si admiratione va fi totu-deun'a purtatu din gura in gura dela mosi la nepoti, dela nepoti la stranepoti. Elu de-si nu a potutu sa realizeze planurile sele cele maretie din cauza infamiei streiniloru, totusi a aruncat sementia din care a resarit libertatea. Standardulu, care flutura la 1821 mangitu de streini a cadiutu in mâinile urmasiloru lui, cari voru sci sa-lu apere spre asigurarea esistintei nationale. Vorbele lui au incalditu săngele intregului poporu, i-au insuflat curagiul stramosiescu a aperă cu barbalia credeoului nationalu; patria, nationalitate, independenția si progresu.

O! tu imagine sublimă condū pre români la limanu de căte ori vitregitatea tempului i va amenintia cu peire. O! anu gloriosu in istoria românilor instruēza pre urmasii marelui erou Vladimirescu că sa n'ascepte scăpare dela cei straini, ci de straini sa fugă cătu va fi, căci streinulu in tiera românilui este ariciul in culcasiu sobolulni.

Rada Popo' a
octavianu.

ca facă pre ginerele seu Spornicu capelanu lângă adm. prot. chiaru săra voi'a majorităției poporului, pentru ca poporulu precum socotise de nedemnă pre Spornicu asiā a sī fostu, pentru ca dupa ce sosi preto tu gal'a acī intrându in cas'a de servitul 'lu scōse poporulu afară, asiā desperatulu săra a se lasă dupa tempu mai bunu de-si scia ca elu a mai fostu odata că studinte gr. cat. cercă ierăsi a se intorice acojo, sī nu trebuia sa se obosescă multu cāci Ven. Consist. din Blasiu i deschise bratiele parintesci ierăsi, sī inca auditi cum : Spornicu a pretinsu ca elu numai cu acea conditione trece, déca-lu lasa si pre elu in Cohalmu lângă cela-laltu parochu gr. cat. fiindu ca elu (Spornicu) aiurea nu se duce avendu sī mosi'a sea propria acī (eata cu ce convingere se primi); sī dupa ce V. Consist. ascultă cu placere progresulu ce promitea Spornicu ca va face la relig. gr. cat. sī ca aduce cu elu sī 40 fam., asiā surprinsu de acēsta bucuria nu mai caută ca gr. cat. in Cohalmu, cu cei ce aru aduce Spornicu cu totulu nu suntu nici 200 familii, sī ca nici alta subsistinția pentru preotu nu e afară de stola, care inca e mai misera că sī prin comunele noastre, sī săra a mai intrebă pre poporulu gr. cat. său pre parochulu fungente déca se invioescu sī acesti'a ori bă, 'lu puse de parochu lângă acest'a. Ce a urmatu de acī incolo lasu sa vorbescă chiaru o epistolă a parochului gr. cat. I. Popescu pre carea o vedui la unu amicu intimu lui că sī mie : — eata o mai intréga :

„ . . . Vedu ca te-ai superatu pre mine din cauza ca precum dici nu ti-amu scrisu de vr'o 5 luni ci cum dici insuti „numai o correspondență carte, sī sī in aceea si facutu că soldatulu tieganu carele pose pre uno corporalul sa i scrie epistolă la parinti acasa, si intrebându-lu corporalulu ca ce sa scrie, dise : scrie domnule caprariu numai atât'a : vai, vai, vai, cāci din acestea ya pricepe tat'a ca cum 'mi merge.“ — Asiā e dle, frate si amice, inse sum convinsu ca-mi vei crede déca me voiu scusă de acēst'a lasitate ; si astadi inca nu ti-ascrie pentru multe si neasteptate ocupatiuni si su-perări ce amu de cātra mai marii mei, si de alta parte sponu adeverulu ca acum chiaru pentru aceea me apucu a-ti scrie cāci acum'a amu chiaru prea multe, incătu nu me potu usiură de ele intr-altu chipu decătu sa le mai impartasiescu cu amicili cari sa me mai consoleze pentru ca scii ce dice proverbulu magiaru : „Kettös a kin ha ninos barát, kivel megoszad keserved ; és esak fél az öröm, hogyha magányban örülsz“ (Ce duplicitate durerea cāndu n'ai amicu cui sa-i impartasiesci amarulu ; si bucuria e numai de jumetate déca numai singuru te bucuri). Vedi pentru ce voiu sa-ti scriu acum'a, nu ca dōra me astu in positiune buna de a-ti scrie !“ (Va urmā.)

Cincu-mare, în Sambătă S. Pasci 1873.

(Urmare.)

Cetășca par. adm. Grigoriu Maieru, rubrulu, protestului si din cetera acestui'a se va convinge, ca protestul nostru este radicatu numai contr'a saptelor sele ilegalii, comise numai de cinsti'a sea că lumin'a tractului nostru, si nu asupr'a altui individu din clerulu nostru celu credicicosu.

Atacurile noastre asupr'a saptelor cinstie sele ilegalii, suntu dara aceste, si numai acelu individu care comite fapte ilegalii este necoptu său nematuru.

Mai departe continua coresp. :

„Fiindu inse ca acelu scriptu au fostu tendențios si cu prepusu mălitiosu de a me dejosi pre mine, si cu mine pre totu clerulu tractualu, bă chiaru de a aduce discordia intre preotime si mireni, apoi acēsta impregiurare neieritata nu o potu trăte cu tacerea.“

Si acī totu că pisic'a pre lângă pasat. De ce n'ai esită dle adm. protop. bateru acī că din sacu, sa vedemu cu ce fapta te-amu dejositu pre cinsti'a Ta si pre totu clerulu ? Cu care asertiune te-amu dejositu prin protestu si nu scriptu, cāci noi scriptu desu pomenitul l'amu polecritu cu adeveratul nume, de protestu, contra procederei ilegalii a adm. protop. Grigoriu Maieru si nici cu onu cuventu nu amu vatematu pre cela-laltu cleru tractualu. — Nici discordia nu amu causatu noi intre preotii si mireni din tracto, ci acēst'a o ai facutu cinsti'a Ta prin circulariulu alaturatul protestului incătu in comun'a biserică ſiulumbergū, eră se aduca cer-

ulariulu — de eterna memoria — urmări triste, si numai intelepcionea alegatorilor mireni au incungurato acēsta catastrofa, la care a-ti datu puternicu impulsu. — Cetiti bine circulariulu scrisu si cātra Merghindeleni, loculu natalu, si ve-ve-ti convinge ca si acī a-ti facutu unu grosolanu fiasco.

Cinsti'a Ta dupa cum se vede din corespondinti'a-ve vestita, "Ti insusiesci dogm'a infalibilităției, cāci nu ne concedeti ca pressionea facuta — din parte-ve — aru si contra stat. org., ilegală, ci o priviti atare ilegalitate de dreptate si sacra-ve deutorintia. Frumose notiuni de dreptu si legalitate poteti posedea.

Mai departe continua par. adm. protop. Grigoriu Maieru :

„Dlu Branisce nu se marginescă ca ataca pre preotulu localu din Cincu-mare, pre care voiesce a-lu nimici totalu sub ori-ce pretestu, si cu ori si ce medilōce, sia acelea bune său rele, asiā incătu au sedoso pre poporu de a nu mai scă de respectu fatia cu cele bisericesci, ci umbra cu tota puterea sea nemorală veninōsa si retacita din cāile adeveruloi, a semenă si in totu tractulu nemultiamire intre preoti fatia cu poporenii, si intre poporu fatia cu clerulo.“

„Nu-ți aduci aminte dle Branisce, ca cu oca-siunie alegerei de protopopu d-ta stai mortisui sa se aléga Mandocea de administratoru fiindu elu atunci că si astadi, si acum vrei sa-lu nimicesci. — Vedi dle ! cum gresiesci !“

Parinte adm. Grigoriu Maieru, permitemi acī sa vorbescu si eu directe.

Eu me miru, ca cum cinsti'a Ta, care voiescă a returnă cu frase góle protestulu care l'ai meritat, vini acum mai departe la acelu saltu, escu-sându-ti procederea ilegală la alegerea deputatilor mireni cu portarea preotului din Cincu-mare ? Cum te puni cinsti'a Ta protocarulu altui'a cāndu este vorba de faptele proprii comise in modu ilegale vis-a-vis cu alegerea deputatilor mireni ? Eu suntu caușa reului inradacinat in Ciocu-mare ? Tare gresiesei cinstite parinte adm. — Lucrul sta togm'a intorsu.

Cine au facutu in scōla nostra turnu de slă-nini ? Ore nu si cinsti'a Ta ti-ai datu consensulu la acēsta batjocora ne mai audita ?

Nu m'amu luptat u cu tōte puterile de au venit lucrul săra la statulu ante quo ?

Nu m'amu luptat u pentru radicarea scōlei noastre decadiute totalminte, nu amu lucratu en la imbutatatierea stărei preotiesci si mai buna dotare a scōlei cu cei bine simitorii ?

'Mi pare sătore reu ca sunti scurti la vedere si nu recunosceti meritele, săra calificati si faptele altui'a ilegali a unui preotu, care au pericitatu ave-rea bisericei, au batjocorit cele sănte, au cununato pre Lai'a Oprea, săra strigări săra vestiri, săra sa-lu inprotocoleze in matriculele comunatilor, au strictat in Domineca trecuta lamp'a dinaintea altarioloi, fiindu intr-o stare primejdiosa, tragedu in sănta biserica in noroiu pre toti, carii nu consimtu cu slabiciunile lui, — de legalită, de merite si le glorificati, afirmando, ca acel'a este totu celu dela alegerea de protopopu ?

Desperāmu in notiunile cinstie Tale de dreptate, si trebue ca judecat'a ve este nematura, si nu meritati a ocupă loculu ce-lu ocupati.

Fi-ți siguri, ca adeverulu remane adeveru in vécu, si trebue sa invinga odata asupr'a celor, ce voru a-lu acoperi, asupr'a căroru trebue sa se is-bandăscă in totu cuprinsulu său. Suntu si alte, cari le-asu putea aduce inainte inse mi se revolă sim-tirile a le dā concreta espressiune de asta data. Va veni tempulu asiā credu.

Si io acēstu pasagiu te ascundi dupa spatele clerului tractualu. Lasa-lu te rogu par. adm. pre clerulu nostru in pace, si apera-ti propriile fapte, care nu le poti indreptă precum se vede in cadrul legalităției, din neputinția spirituală.

Faptele mele seversite pre terenulu bisericescu le poti cauta si judecă, si spunem, ca care nu este conforma legei, cāci ea unde m'ai intalnitu si pâna acum trebue sa recunoscu ca totu pre lege m'amu basatu si pre acestu postamentu amu lucratu si amu aperat interesele biserico-scolari si fundationali, cu medilōce legali dimpreuna cu creștinii nostrii si nu săra succesu pâna la inaltele locuri competenții. Acestea fapte suntu notorietate.

Firesce nedreptatea si ilegalitatea o amu com-

batutu si fatia cu cinsti'a Ta publice, francu si fără sfîrșita. Déca nu-ți place n-amu ce-li face.

(Va urmā.)

Varietăți.

** (Invitare) la prelegerea publică ce se va tine Dumineca in 6 Maiu a. c. la 5 ore séră in sal'a Asociatiunei transilvane-române pentru literatură si cultură poporului român de presedintele Reuniunei sodalilor români din Sabiu. Tem'a prele-gere: si e „Despre pauperismu, causele și delaturarea lui cu privindia la referintele transilvane.“ Intrarea e gratuită.

Sabiu 28 Aprilie 1873.

Comitetul Reuniunei.

** Concursul pentru ocuparea parohiei gr. or. din Salasiulu superioru, Protopresbiteratul Hatiegului, publicat in Nrii. 24, 25 si 27. ai Teleg. Rom. din lips'a concurentilor se prelungesec pâna la 31 Maiu 1873.

Hatiegu, in 2 Maiu 1873.

Concursu.

Pentru vacanța statuine de preotu din comun'a Pischiintiu clas'a III, statutoria din 116 familii cu acēst'a se scrie pâna la 10 Iuniu a. c. concursu.

Emolumentele suntu aceste :

1. 16 jugere pamentu aratoriu.
2. 6 jugere pamentu senatuv.
3. Tota cas'a o dī de lucru.
4. Stol'a indatinata.

Doritorii de a ocupă acēsta statuine sa-si transmita concursele loru instruite in sensulu statut. organicu pâna la scrisulu terminu, la subscrisulu in Orastie.

Orastie 30 Aprilie 1873.

In contielegere cu comitetul parochialu.

Nicolau Popoviciu,

(1—3)

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statuini de parohu in comun'a Bogălu protopresbiteratului Mercurii se scrie concursu cu terminulu pâna in 2 Iuniu a. c.

Emolumentele acestei statuini suntu :

1. Dela 170 familii o ferdela de cucerusu.
2. O dī de lucru de fie care familie.
3. La bobotedia 20 cr. de familie si stol'a usitata pâna acum.

Doritorii de a acupă acēsta statuine sa-si tremite cererile loru, instruite conformu prescriptelor „Statutul Organicu“, pâna la terminulu pre-sipu la subscrisulu.

Mercurie in 2 Maiu 1873.

In contielegere cu comitetul parochialu

Ioaian Drăculescu

adm. prot. :

Citatii edictala.

Ioaian Morariu de religiunea orientala ortodoxa din Sebesiulu de susu, carele a paresitu cu necredintia de trei ani pre soci'a sea An'a Calinu, totu de acolo, si astadi nu se scie unde se află, se cităza prin acēst'a a se infatisă inaintea subsemnatului oficiu presbiteralu, in terminu de unu anu si o dī, cu acelu adausu ca, neiosatisandu-se, se va dā urmare rugărei presentate la 22 Apr. a. c. din partea socii sele parasite, prin carea ea cere divortiu.

Sabiu, 21 Apr. 1873.

Scaunulu protopr. gr. or. tract. II.

alui Sabiuului.

I. Popescu,

(3—3)

Citatii edictale.

Tom'a Ritivoiu, de religiunea orientala ortodoxa din Sebesiulu de susu, carele a paresitu cu necredintia de patru ani pre legiuța sea socia Rachita Tomei Michaiu, si astadi nu se scie unde se află, se cităza prin acēst'a a se infatisă inaintea subsemnatului oficiu presbiteralu, in terminu de unu anu si o dī, cu acelu adausu ca, neiosatisandu-se, se va dā urmare rugărei presentate la 23 Apr. a. c. din partea socii sele parasite, prin carea ea cere despărțita.

Sabiu, 24 Aprilie 1873.

Scaunulu protopr. gr. or. alui Sabiuului.

I. Popescu,

prot.

(3—3)